Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (втори състав)

5 септември 2019 година*

„Преюдициално запитване — Съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси — Директива (ЕС) 2016/343 — Член 4, параграф 1 — Презумпция за невиновност — Публично позоваване на вината — Споразумение, сключено между прокурора и извършителя на престъпление — Национална съдебна практика, предвиждаща индивидуализиране на обвиняемите, които не са сключили такова споразумение — Харта на основните права — Член 48“

По дело C-377/18

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Специализирания наказателен съд (България) с акт от 31 май 2018 г., постъпил в Съда на 8 юни 2018 г., в рамките на наказателно производство срещу

АН,

РВ,

СХ,

КМ,

РН,

в присъствието на:

МН,

СЪДЪТ (втори състав),

състоящ се от: Ал. Арабаджиев, председател на състава, T. von Danwitz и C. Vajda (докладчик), съдии,

генерален адвокат: H. Saugmandsgaard Øe,

секретар: M. Aleksejev, началник на отдел,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 13 март 2019 г.,

* Език на производството: български.

като има предвид становищата, представени:

– за германското правителство, първоначално от T. Henze, E. Lankenau и M. Hellmann, а впоследствие от E. Lankenau и M. Hellmann, в качеството на представители,

– за италианското правителство, от G. Palmieri, в качеството на представител, подпомагана от S. Faraci, avvocato dello Stato,

– за Европейската комисия, от R. Troosters и Й. Г. Маринова, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 13 юни 2019 г.,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 4, параграф 1, първо изречение от Директива (ЕС) 2016/343 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 година относно укрепването на някои аспекти на презумпцията за невиновност и на правото на лицата да присъстват на съдебния процес в наказателното производство (ОВ L 65, 2016 г., стр. 1) във връзка със съображение 16, първо изречение и съображение 17 от тази директива.

2 Запитването е отправено във връзка с наказателно производство, образувано срещу АН, РВ, СХ, КМ и РН по обвинение в участие в организирана престъпна група.

Правна уредба

Правото на Съюза

Хартата

3 Член 48 от Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“) е озаглавен „Презумпция за невиновност и право на защита“ и гласи:

„1. Всеки обвиняем се счита за невинен до установяване на вината му в съответствие със закона.

2. На всеки обвиняем се гарантира зачитане на правото на защита“.

4 Що се отнася до член 48 от Хартата, в Разясненията относно Хартата (ОВ C 303, 2007 г., стр. 17) се уточнява, че тази разпоредба съответства на член 6, точки 2 и 3 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, подписана в Рим на 4 ноември 1950 г. (наричана по-нататък „ЕКПЧ“).

5 Член 52 от Хартата е озаглавен „Обхват и тълкуване на правата и принципите“ и параграф 3 от него предвижда:

„Доколкото настоящата Харта съдържа права, съответстващи на права, гарантирани от [ЕКПЧ], техният смисъл и обхват са същите като дадените им в посочената Конвенция. Тази разпоредба не пречи правото на Съюза да предоставя по-широка защита“.

Директива 2016/343

6 Съображения 1, 4, 5, 9, 10, 16 и 48 от Директива 2016/343 гласят:

„(1) Презумпцията за невиновност и правото на справедлив съдебен процес са утвърдени в член 47 и член 48 от [Хартата], член 6 от [ЕКПЧ], член 14 от Международния пакт за граждански и политически права (МПГПП) и член 11 от Всеобщата декларация за правата на човека.

[…]

(4) Прилагането на [принципа на взаимно признаване на присъдите и другите съдебни решения] предполага, че държавите членки имат взаимно доверие в системите си за наказателно правосъдие. Обхватът на принципа на взаимното признаване зависи от редица фактори, които включват механизми за защита на правата на заподозрените и обвиняемите[…] и общи минимални стандарти, необходими за улесняване на прилагането на този принцип.

(5) Въпреки че държавите членки са страни по ЕКПЧ и МПГПП, опитът показа, че този факт сам по себе си невинаги осигурява достатъчна степен на доверие в системите за наказателно правосъдие на други държави членки.

[…]

(9) Целта на настоящата директива е да се укрепи правото на справедлив съдебен процес в наказателното производство посредством установяване на общи минимални правила във връзка с някои аспекти на презумпцията за невиновност и правото на лицата да присъстват на съдебния процес.

(10) Чрез въвеждането на общи минимални правила относно защитата на процесуалните права на заподозрените и обвиняемите настоящата директива цели да засили взаимното доверие на държавите членки в техните системи за наказателно правосъдие и по този начин да се улесни взаимното признаване на решенията по наказателни дела. Такива общи минимални правила могат също така да премахнат пречките пред свободното движение на гражданите на територията на държавите членки.

[…]

(16) Презумпцията за невиновност би била нарушена, ако в публични изявления на публични органи или съдебни решения, различни от решенията относно вината, заподозреният или обвиняемият бъде представен като виновен, докато вината му не бъде установена в съответствие със закона. Такива изявления и съдебни решения не следва да създават впечатлението, че това лице е виновно. Това не следва да засяга актовете на обвинението, които имат за цел да докажат вината на заподозрения или обвиняемия, като например обвинителния акт, и не засяга съдебните решения, в резултат на които влиза в сила условна присъда, при условие че е спазено правото на защита. Това също така не следва да засяга предварителните решения от процесуално естество, които са взети от съдебни или други компетентни органи и се основават на подозрения или елементи на уличаващи доказателства, като например решения за предварително задържане, при условие че тези решения не представят заподозрения или обвиняемия като виновен. Преди да бъде взето предварително решение от процесуално естество, компетентният орган трябва първо да се увери, че съществуват достатъчно елементи на уличаващи доказателства срещу заподозрения или обвиняемия, за да бъде обосновано съответното решение, а решението би могло да съдържа позоваване на тези елементи.

[…]

(48) Тъй като с настоящата директива се въвеждат минимални предписания, държавите членки следва да могат да разширят правата, установени в нея, за да осигурят по-висока степен на защита. Степента на защита, предоставена от държавите членки, никога не следва да пада под стандартите, определени в Хартата и ЕКПЧ, съгласно тълкуването им от Съда на Европейския съюз и от Европейския съд по правата на човека“.

7 Член 1 от Директива 2016/343 е озаглавен „Предмет“ и гласи:

„С настоящата директива се установяват общи минимални правила относно:

а) някои аспекти на презумпцията за невиновност в наказателното производство;

б) правото на лицата да присъстват на съдебния процес в наказателното производство“.

8 Член 2 от тази директива, озаглавен „Приложно поле“, предвижда:

„Настоящата директива се прилага по отношение на физическите лица, които са заподозрени или обвиняеми в наказателно производство. Тя се прилага на всички етапи на наказателното производство от момента, в който лицето е заподозряно или обвинено в извършването на престъпление или на предполагаемо престъпление, до влизането в сила на решение, с което окончателно се установява дали лицето е извършило съответното престъпление“.

9 Член 4 от посочената директива е озаглавен „Публично позоваване на вината“ и параграф 1 от него гласи:

„Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че докато вината на заподозрения или обвиняемия не бъде доказана в съответствие със закона, тези лица не се представят като виновни в публични изявления на публичните органи и в съдебни решения, различни от решенията относно въпроса за вината. Това не засяга актовете на обвинението, които имат за цел да докажат вината на заподозрения или обвиняемия, и предварителните решения от процесуално естество, които са взети от съдебните или други компетентни органи и се основават на подозрения или уличаващи доказателства“.

10 Член 14 от същата директива е озаглавен „Транспониране“ и параграф 1 от него предвижда:

„Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, най-късно до 1 април 2018 г. Те незабавно информират Комисията за това.

Когато държавите членки приемат тези мерки, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условията и редът на позоваване се определят от държавите членки“.

Българското право

11 Съгласно член 381 от Наказателно-процесуалния кодекс (наричан по-нататък „НПК“) след приключване на разследването обвиняемият, ако се признава за виновен, може чрез защитника си да сключи споразумение с прокурора.

12 Член 381, алинея 5 от НПК гласи:

„Споразумението се изготвя в писмена форма и съдържа съгласие по следните въпроси:

1. има ли извършено деяние, извършено ли е то от обвиняемия и извършено ли е виновно, съставлява ли деянието престъпление и правната му квалификация;

[…]“.

13 Член 381, алинея 7 от НПК предвижда:

„Когато производството е срещу няколко лица […], споразумение може да бъде постигнато за някои от лицата […]“.

14 Член 382, алинея 5 от НПК гласи:

„Съдът може да предлага промени в споразумението, които се обсъждат с прокурора и защитника. Последен се изслушва обвиняемият“.

15 Съгласно член 382, алинея 7 от НПК съдът одобрява споразумението, когато не противоречи на закона и морала.

16 Член 383, алинея 1 от НПК предвижда, че споразумението има последиците на влязла в сила присъда.

17 Съгласно членове 12—14 от Закона за гражданската регистрация българските граждани имат три имена, а именно собствено, бащино и фамилно име. Те имат и единен граждански номер, предвиден в член 11, алинея 1 от този закон като административен идентификатор, чрез който съответното лице се определя еднозначно.

Спорът в главното производство и преюдициалният въпрос

18 Видно от акта за преюдициално запитване, АН, РВ, СХ, КМ, РН и МН са обвиняеми поради предполагаемото си участие в организирана престъпна група, действала за времето от ноември 2014 г. до ноември 2015 г. в София (България). Тази група си поставила за користна цел да изготвя неистински официални документи или да преправя съдържанието на официални документи, а именно документи за самоличност и свидетелства за управление на моторни превозни средства. В обвинителния акт се твърди, че тези шест лица са били обединени в една организирана престъпна група, като са си разпределили задълженията по постигане на общата престъпна цел.

19 Само едно от тези лица, а именно МН, е заявило желанието си за сключване на споразумение с прокурора, с което да се признае за виновно и в замяна да му бъде наложено по-ниско наказание.

20 Съгласно данните в акта за преюдициално запитване другите петима обвиняеми (наричани по-нататък „петимата обвиняеми“) са дали „процесуално съгласие“ МН да сключи това споразумение с прокурора, като обаче изрично са посочили, че с това не признават своята вина и не се отказват от правото си да твърдят, че са невинни.

21 Според описанието на деянието в споразумението, сключено между прокурора и МН, последният е участвал в организирана престъпна група с петимата обвиняеми. Всички обвиняеми са индивидуализирани по един и същи начин, а именно със собственото, бащиното

и фамилното им име и с единен граждански номер. Единствената разлика в тяхната индивидуализация е тази, че МН допълнително е индивидуализиран и с дата и място на раждане, адрес, гражданство, националност, семеен и съдебен статус.

22 В съответствие с националните процесуални норми това споразумение е представено за одобрение на запитващата юрисдикция, която има правомощието да внесе промени в него.

23 В това отношение запитващата юрисдикция поставя въпроса дали е съвместимо с член 4, параграф 1 от Директива 2016/343 в текста на разглежданото в главното производство споразумение петимата обвиняеми, които не са сключили това споразумение и спрямо които наказателното производство продължава по общия ред, да се посочат ясно и изрично като членове на въпросната организирана престъпна група и да се индивидуализират със собственото, бащиното и фамилното им име и с единния им граждански номер.

24 От една страна, тя отбелязва, че съгласно трайната национална практика текстът на споразумението трябва да отговаря напълно на текста на обвинителния акт, а в него всички обвиняеми са посочени като съизвършители на престъплението. Освен това посочването на съизвършителите на престъплението би могло да е от съществено значение за съставомерността на престъпното деяние, доколкото съгласно българското право за съществуването на организирана престъпна група е необходимо да участват поне три лица.

25 От друга страна, запитващата юрисдикция посочва, че член 4, параграф 1 от Директива 2016/343 забранява на съдилищата да представят обвиняемия като виновен в решения, различни от решенията относно въпроса за вината. Тя иска да установи дали следва да се приеме, че петимата обвиняеми, спрямо които наказателното производство продължава по общия ред, са представени като виновни, доколкото в официален съдебен акт те са посочени като съизвършители на съответното престъпление — със собствено, бащино и фамилно име и с единен граждански номер.

26 При посочените обстоятелства Специализираният наказателен съд (България) решава да спре производството и да постави на Съда следния преюдициален въпрос:

„Съответна ли е на чл. 4, ал. 1 изр. 1 вр. съобр. 16 изр. 1 и съобр. 17 от Директива 2016/343 национална съдебна практика, която изисква в съдържанието на споразумение (сключено в рамките на наказателно производство) да се посочат като извършители на съответното престъпление не само обвиняемият, който се е признал за виновен и е сключил това споразумение, но също така и други обвиняеми, негови съучастници, които не са сключили това споразумение, които не са се признали за виновни и спрямо които наказателното производство продължава по общия ред, които обаче са се съгласили първият обвиняем да сключи споразумението?“.

27 С акт от 22 юни 2018 г. председателят на Съда решава делото да се разгледа с предимство в приложение на член 53, параграф 3 от Процедурния правилник на Съда.

По преюдициалния въпрос

28 Най-напред, макар в преюдициалното запитване да се уточнява, че петимата обвиняеми са дали „процесуално съгласие“ за сключването на споразумение между МН и прокурора за признаване на вината му в замяна на по-ниско наказание, следва да се отбележи, че на Съда не е поставен въпрос за евентуалната съвместимост с правото на Съюза на национална правна уредба, по силата на която в съответните случаи съгласието на тези лица би било предпоставка за одобряването на такова споразумение от съда.

29 С въпроса си запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали член 4, параграф 1 от Директива 2016/343 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска в споразумение, с което обвиняемият се признава за виновен в замяна на по-ниско наказание и което трябва да бъде одобрено от националния съд, изрично да се посочат като съизвършители на разглежданото престъпление не само това лице, но и други обвиняеми, които не са се признали за виновни и срещу които се води отделно наказателно производство.

Относно приложимостта на Директива 2016/343

30 Най-напред следва да се провери дали Директива 2016/343 е приложима при обстоятелства като разглежданите в главното производство.

31 На първо място, не се спори, че тази директива е приложима ratione temporis. В това отношение е достатъчно да се отбележи, че разглежданото в главното производство споразумение още не е одобрено от запитващата юрисдикция и следователно евентуалното му одобряване неизбежно ще е след крайния срок за транспонирането на Директива 2016/343, а именно 1 април 2018 г.

32 На второ място, Директива 2016/343 е приложима и ratione personae. Съгласно член 2 Директивата се прилага по отношение на физическите лица, които са заподозрени или обвиняеми в наказателно производство. Тя се прилага на всички етапи на наказателното производство от момента, в който лицето е заподозряно или обвинено в извършването на престъпление или на предполагаемо престъпление, до влизането в сила на решение, с което окончателно се установява дали лицето е извършило съответното престъпление.

33 От акта за преюдициално запитване е видно, че петимата обвиняеми в главното производство са именно обвиняеми в наказателно производство и че все още не е постановено решение, с което окончателно да се установява дали са виновни в извършването на съответното престъпление.

34 На трето място, посочената директива е приложима ratione materiae, доколкото разглежданото в главното производство споразумение попада в категорията на „съдебни[те] решения, различни от решенията относно въпроса за вината“ по смисъла на член 4, параграф 1 от Директива 2016/343. Всъщност, от една страна, както посочва генералният адвокат в точки 37—42 от заключението си, такова споразумение, сключено между прокурора и обвиняемия, след одобряването му от съда представлява съдебно решение.

35 От друга страна, разглежданото в главното производство споразумение не се отнася до вината на петимата обвиняеми. В това отношение следва да се подчертае, че наистина със споразумението се решава въпросът за вината на МН, но този факт сам не е годен да изключи окачествяването на това споразумение като решение, „различно от решенията относно въпроса за вината“, по отношение на петимата обвиняеми. Всъщност, както посочва запитващата юрисдикция, едно и също споразумение може да представлява съдебен акт по същество за лицето, което го сключва и което следователно може да бъде представено в него за виновно, но не и за другите обвиняеми, които не са сключили споразумение. Различно тълкуване на член 4, параграф 1 от Директива 2016/343 би имало за последица петимата обвиняеми вече да не се ползват с гаранциите, предвидени в тази разпоредба. Такова тълкуване би противоречало на целта на Директивата, посочена в съображение 9 от нея, а именно да се укрепи правото на справедлив съдебен процес в наказателното производство.

Относно задължението по член 4, параграф 1, първо изречение от Директива 2016/343

36 Съгласно член 4, параграф 1, първо изречение от Директива 2016/343 държавите членки следва да вземат необходимите мерки, за да гарантират, че докато вината на заподозрения или обвиняемия не бъде доказана в съответствие със закона, тези лица не се представят като виновни по-специално в съдебни решения, различни от решенията относно въпроса за вината.

37 Видно от съображение 16 от Директива 2016/343, тази разпоредба има за цел да гарантира зачитането на презумпцията за невиновност. Ето защо съгласно това съображение такива съдебни решения не следва да създават впечатлението, че това лице е виновно.

38 В този контекст е важно да се отбележи, че видно от член 1 и съображение 9, целта на Директива 2016/343 е установяването на общи минимални правила в наказателното производство във връзка с някои аспекти на презумпцията за невиновност и правото на лицата да присъстват на съдебния процес (решение от 19 септември 2018 г., Милев, C-310/18 PPU, EU:C:2018:732, т. 45).

39 С това Директивата цели да засили взаимното доверие на държавите членки в техните системи за наказателно правосъдие, както следва от съображения 4, 5 и 10.

40 Макар че член 4, параграф 1 от Директива 2016/343 предоставя свобода на преценка на държавите членки при приемането на необходимите мерки за целите на тази разпоредба, все пак, както личи от съображение 48 от тази директива, степента на защита, предоставяна от държавите членки, никога не следва да пада под стандартите, определени в Хартата и ЕКПЧ, и по-специално под стандартите относно презумпцията за невиновност.

41 В това отношение следва да се отбележи, че презумпцията за невиновност е прогласена в член 48 от Хартата, който съответства на член 6, точки 2 и 3 от ЕКПЧ, както следва от Разясненията относно Хартата. Затова съгласно член 52, параграф 3 от Хартата член 6, точки 2 и 3 от ЕКПЧ следва да се взема под внимание за целите на тълкуването на член 48 от Хартата като минимален праг на закрила (вж. по аналогия, що се отнася до член 17 от Хартата, решение от 21 май 2019 г., Комисия/Унгария (Права на ползване върху земеделски земи), C-235/17, EU:C:2019:432, т. 72 и цитираната съдебна практика).

42 При положение че в Директива 2016/343 и в съдебната практика относно член 48 от Хартата няма точни указания по въпроса как следва да се определя дали дадено лице е представено в съдебно решение като виновно, за целите на тълкуването на член 4, параграф 1 от Директива 2016/343 следва да се почерпят насоки от практиката на Европейския съд по правата на човека относно член 6, точка 2 от ЕКПЧ.

43 В това отношение Европейският съд по правата на човека приема, че принципът на презумпцията за невиновност е нарушен, когато съдебно решение или изявление на длъжностно лице, отнасящо се до лице, обвинено в извършване на престъпление, съдържа ясно изявление, направено при липса на влязла в сила присъда, че съответното лице е извършило въпросното престъпление. В този контекст посоченият съд подчертава значението на избора на изрази от съдебните органи, както и на конкретните обстоятелства, при които те са употребени, и на естеството и контекста на въпросното производство (вж. в този смисъл ЕСПЧ, 27 февруари 2014 г., Karaman с/у Германия, CE:ECHR:20140227JUD001710310, § 63).

44 Европейският съд по правата на човека признава, че в сложните наказателни процеси, в които има няколко заподозрени, които не могат да бъдат съдени заедно, понякога за целите на преценката на вината на подсъдимите се налага националният съд задължително да посочи участието на трети лица, които впоследствие може би ще бъдат съдени отделно. Той обаче уточнява, че ако трябва да се включат факти относно участието на трети лица, съответният съд

би трябвало да избягва да дава повече информация, отколкото е необходимо за анализа на юридическата отговорност на лицата, изправени пред него. Освен това Европейският съд по правата на човека подчертава, че мотивите на съдебните решения трябва да бъдат формулирани по начин, позволяващ да се избегне потенциално преждевременно произнасяне относно вината на засегнатите трети лица, което би могло да компрометира справедливото разглеждане на повдигнатите им обвинения в отделно производство (вж. в този смисъл ЕСПЧ, 27 февруари 2014 г., Karaman с/у Германия, CE:ECHR:20140227JUD001710310, §§ 64 и 65; вж. също ЕСПЧ, 23 февруари 2016 г., Навални и Офицеров с/у Русия, CE:ECHR:2016:0223JUD004663213, § 99).

45 С оглед на тази съдебна практика и както по същество изтъква генералният адвокат в точка 91 от заключението си, член 4, параграф 1 от Директива 2016/343 следва да се тълкува в смисъл, че допуска в споразумение като разглежданото в главното производство, което трябва да бъде одобрено от националния съд, да бъде посочено участието на други обвиняеми освен този, който е сключил споразумението и съответно се е признал за виновен, които обаче ще бъдат съдени отделно, и тези обвиняеми да бъдат индивидуализирани, при условие че посочването им е необходимо за определянето на юридическата отговорност на сключилото това споразумение лице и при условие че в същото споразумение ясно е указано, че срещу въпросните други лица се води отделно наказателно производство и че вината им не е установена в съответствие със закона.

46 В това отношение, за да се провери дали е зачетена презумпцията за невиновност, трябва съдебното решение заедно с мотивите към него винаги да се анализира в неговата цялост и с оглед на конкретните обстоятелства, при които е постановено. Както отбелязва Комисията в съдебното заседание, всяко изрично споменаване за невиновността на съобвиняемите в определени пасажи от съдебното решение би се обезсмислило, ако други пасажи от това решение могат да бъдат разбрани като преждевременно изразено становище, че те са виновни.

47 В настоящия случай запитващата юрисдикция посочва, че съгласно националното право, за да съществува организирана престъпна група, са необходими поне трима участници. Ето защо от акта за преюдициално запитване видимо следва — освен ако при проверка от страна на запитващата юрисдикция не се установи друго — че посочването на петимата обвиняеми в разглежданото в главното производство споразумение като съизвършители на престъплението е било необходимо с оглед на установяването на вината на МН за участието му в организирана престъпна група.

48 В разглежданото в главното производство споразумение — така както е представено за одобрение на запитващата юрисдикция — обаче видимо не е ясно указано, че срещу петимата обвиняеми се води отделно производство и че вината им не е установена в съответствие със закона, като запитващата юрисдикция следва да провери дали е така. Ако такова уточнение липсва, въпросното споразумение би могло да представя тези лица като виновни, макар вината им все още да не е установена в съответствие със закона, а това би противоречало на член 4, параграф 1 от Директива 2016/343.

49 От акта за преюдициално запитване обаче личи, че съгласно националното право в рамките на производството по одобрение запитващата юрисдикция разполага с възможността да променя текста на споразумението. При това положение член 4, параграф 1 от Директивата изисква разглежданото в главното производство споразумение евентуално да бъде одобрено само след промяна в него, с която ясно да се укаже, че срещу петимата обвиняеми се води отделно наказателно производство и че вината им не е установена в съответствие със закона.

50 При тези обстоятелства на поставения въпрос следва да се отговори, че член 4, параграф 1 от Директива 2016/343 трябва да се тълкува в смисъл, че допуска в споразумение, с което обвиняемият се признава за виновен в замяна на по-ниско наказание и което трябва да бъде одобрено от националния съд, изрично да се посочат като съизвършители на разглежданото

престъпление не само това лице, но и други обвиняеми, които не са се признали за виновни и срещу които се води отделно наказателно производство, при условие че посочването им е необходимо за определянето на юридическата отговорност на сключилото това споразумение лице и при условие че в същото споразумение ясно е указано, че срещу въпросните други лица се води отделно наказателно производство и че вината им не е установена в съответствие със закона.

По съдебните разноски

51 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (втори състав) реши:

Член 4, параграф 1 от Директива (ЕС) 2016/343 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 година относно укрепването на някои аспекти на презумпцията за невиновност и на правото на лицата да присъстват на съдебния процес в наказателното производство трябва да се тълкува в смисъл, че допуска в споразумение, с което обвиняемият се признава за виновен в замяна на по-ниско наказание и което трябва да бъде одобрено от националния съд, изрично да се посочат като съизвършители на разглежданото престъпление не само това лице, но и други обвиняеми, които не са се признали за виновни и срещу които се води отделно наказателно производство, при условие че посочването им е необходимо за определянето на юридическата отговорност на сключилото това споразумение лице и при условие че в същото споразумение ясно е указано, че срещу въпросните други лица се води отделно наказателно производство и че вината им не е установена в съответствие със закона.

Арабаджиев von Danwitz Vajda

Обявено в открито съдебно заседание в Люксембург на 5 септември 2019 година

Секретар
A. Calot Escobar

Председател на втори състав
Ал. Арабаджиев